

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**ISLOM KARIMOV NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT TEXNIKA UNIVERSITETI**

UMUMIY VA TARIXIY GEOLOGIYA

fanidan kurs ishini bajarish bo'yicha
uslubiy qo'llanma

Toshkent 2020

B.T. Toshmuxamedov, N.Sh. Tulyaganova

“Umumiy va tarixiy geologiya” fanidan kurs ishini bajarish bo‘yicha
uslubiy qo‘llanma. - Toshkent, ToshDTU, 2020. -30 bet.

Ushbu uslubiy qo‘llanma Oliy ta’limning 5311700 – “Foydali qazilma konlari geologiyasi, qidiruv va razvedkasi”(qattiq foydali qazilmalar), 5311700 – “Foydali qazilma konlari geologiyasi, qidiruv va razvedkasi” (neft va gaz), 5313300–“Geologiya-razvedka ishlarining texnika va texnologiyasi” yo‘nalishlari bakalavriat talabalari uchun mo‘ljallangan.

Talabalar nazariy va amaliy darslardan olgan bilimlarini mustahkamlash, mavzu bo‘yicha adabiyotlardan ma’lumotlar to‘plash, bu ma’lumotlarni chizmalar yordamida boyitish, ilmiy tekshirish institutlarining ilmiy hisobotlaridan foydalanish va bular orqali fandan olgan bilimlarini kengaytirish, olingan ma’lumotlar asosida xulosa chiqarish uchun foydalilanadi.

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti ilmiy-uslubiy kengashi qaroriga asosan chop etildi.

Taqrizchilar:

Umarov A.Z.

O‘zMU, Geologiya fakulteti
«Geokimyo, mineralogiya va
petrografiya» kafedra mudiri,
dotsent, g-m.f.n.

Adilxanov K.X.

ToshDTU, «Geologiya, mineralogiya
va petrografiya» kafedrasи professori,
g-m.f.n.

So‘z boshi

Umumiylar va tarixiy geologiya fani boshqa tabiiy fanlar kabi global ahamiyatga ega. Yerning tuzilishi, kelib chiqishi va rivojlanishi boshqa fanlarda bo‘lganidek, yangi, zamonaviy qarashlar asosida yagona jins sifatida o‘z aksini topgan. Yangi olingan ma’lumotlar natijasida yer haqidagi fikrlarning o‘zgarishiga olib keladi.

Mustaqil O‘zbekistonimizning xomashyo bazasini yaratishda geoglarning o‘rni katta, chunki ular mamlakatimiz yer osti boyliklarini o‘rganadilar, yangi konlarni topadilar. Yer qa’rida yotgan foydali qazilmalarning hosil bo‘lish sharoitini va qazib olish usullarini bilmasdan tog‘ kon sanoatida ilmiy-texnik taraqqiyot mumkin emas.

Yuqorida keltirilgan muammolarni yechish uchun mustaqil mulohaza yurita oladigan geologlar tayyorlash kerak. Kurs ishining maqsadi talabalarini nazariy va amaliy darslardan olgan bilimlarini ilmiy ishlar, qo‘srimcha adabiyotlar, hisobotlardan foydalangan holda kengay-tirish.

Kurs ishining maqsadi

Kurs ishining maqsadi “Foydali qazilma konlari geologiyasi qidiruv va razvedkasi” yo‘nalishi bakalavr talabalarida geologik bilim asoslari ko‘nikmalarini shakllantirishidir.

“Umumiylar va tarixiy geologiya” fani bo‘yicha kurs ishlarini bajarish jarayonida talabalar auditoriyada olgan nazariy bilimlarini geologik hisobot va jurnallar zamonaviy axborot texnologiyalari hamda “Geologiya, mineralogiya va petrografiya” kafedrasi o‘quv-ko‘rgazma xonalarida qo‘yilgan namunalardan foydalananib kengaytirish. Kurs ishini bajarishdan maqsad ma’ruza va amaliy mashg‘ulotlarda olgan nazariy va amaliy bilimlarini umumlashtirish, chuqurlashtirish va mustahkamlashdir.

Kurs ishining asosiy vazifalari

Kurs ishining asosiy fazifalri talabalarda mustaqil fikrash, o‘z nuqtayi nazarini himoya qila olish, bahslashish, muzokara olib borish, kurs ishi jarayonida egallagan natijalarni ishonchli dalillar bilan asoslash, turli texnik vositalardan foydalana olish, boshlagan ishini

nihoyasiga yetkazish ma'suliyatini xis etish, zamonaviy kompyuter va axborot texnologiyalaridan foydalana olish va h.k. o'rgatishdir.

Kurs ishi mavzulari

Kurs ishi mavzulari talabalarga asosan “Umumiy geologiya” darsligining bo‘limlaridan berilgan bo‘lib, ular asosan adabiyotlardan olingan ma'lumotlarni chuqurroq o‘rganishga, ilmiy hamda geologik jurnallar orqali erishiladi. Bulardan tashqari shunday mavzular beriladiki, ular “Geologiya, mineralogiya va petrografiya” kafedrasi muzeylarida qo‘yilgan namunalarni o‘rganish bilan bog‘liq bo‘ladi.

Kurs ishini bajarishdan maqsad talabalarni, xususiydan umumiyl xulosa yaratishga o‘rgatadi. Masalan, “Konglomerat nima va uni o‘rganishdan maqsad” degan mavzuda talaba ma’lum bir namunaning (hajmi, shakli, silliqlanganligi, tarkibi, tuzilishi va h.k.) hosil bo‘lish sharoiti haqida xulosa yaratadi.

Kurs ishini bajarish

Kurs ishini bajarish kurs ishi bo‘yicha topshiriq olishdan boshlanadi. Topshiriqda kurs ishining nomi, mazmuni, hajmi, bajarilishi vaqt va foydalaniladigan adabiyotlar taqdim etiladi. Kurs ishini bajarish bosqichma-bosqich amalga oshiriladi. Kurs ishi kirish, asosiy qism va xulosadan tashkil topadi. Kurs ishi chizmalari aniq, ravshan, shartli belgilar qalamda, xaritalar rangli qalamda bo‘yagan bo‘lishi shart. Kurs ishi bo‘yicha hisobot oq qog‘ozda chap tomonidan 2 sm, o‘ng tomonidan 1 sm qoldirib yoziladi.

Kurs ishining himoyasi

Kurs ishining himoyasi kafedra tomonidan 2-3 o‘qituvchi hamda guruh talabalari ishtirokida tashkil qilinadi. Kurs ishi himoyasi talaba tomonidan 8-10 daqiqa ma’ruza va savol javob tariqasida o‘tadi.

Kurs ishining bajarilish tartibi

Kurs ishi bo‘yicha ma’ruzalar har bir talabaga alohida beriladi. Mavzu bilan bir qatorida foydalaniqidigan adabiyotlar ro‘yxati (betlari ko‘rsatilgan holda), muzeyning qaysi bo‘limlarini o‘rganish kerakligi ko‘rsatiladi, kurs ishi boblari ko‘rsatiladi. Kurs ishi quyidagi qismlardan iborat va ko‘rinishda bo‘ladi:

*“Tasdiqlayman” “Geologiya, mineralogiya va petrograftiya” kafedrasи mudiri
N.Sh.Tulyaganova.*

Umumiy geologiyadan kurs ishi

*Bajardi _____ guruh
talabasi _____*

*Rahbar:
_____*

- 1) *Kurs ishining mavzusi: _____*
- 2) *Foydalaniqan adabiyotlar I.*
 - 2.
 - 3.
- 3) *Kurs ishini bajarish vaqtি:*
 - a) *ishni tekshirishga topshirish;*
 - b) *tugallangan ishni topshirish;*
 - d) *himoya qilish;*
 - e) *baho.*

Rahbar: kurs ishini qabul qildim: _____

Kurs ishi bo‘yicha hisobot oq qog‘ozda 21x30 sm hamda chap tomondan 2 sm, o‘ng tomondan 1 sm qoldirilib yoziladi.

Kurs ishining mavzulari

1-variant Ko'l va botqoqlik yotqiziqlari

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
2. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.
3. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. Fan va texnologiyalar nashriyoti - 2019.
4. www.geologiya.ru

2-variant Metamorfizm sabablari

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
2. Shermuhamedov T.Z., Tulyaganova N.Sh. Petrografiya (metamorfik tog‘ jinslar). – Toshkent, ToshDTU, 2010.
3. Tulyaganova N.Sh. Petrografiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2014.
4. www.geologiya.ru

3-variant Yerning tashqi qobiqlari

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
2. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
4. www.geologiya.ru

4-variant Yer po'stining kimyoviy tarkibi

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
2. Адилханов К.Х. Минералогия. –Т.: МРИ-2017.

3. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiyadan amaliy mashg'ulotlar. Uslubiy qo'llanma. –Toshkent, 2016.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –T.: Voris, 2013.

5-variant

Zilzilalarning geografik tarqalishi

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. - Ташкент, 2005.

3. N.Sh.Tulyaganova. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

4. www.geologiya.ru

6-variant

Yerning issiqlik va magnitlik xususiyatlari

Adab. 1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. - Ташкент, 2007.

2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.

3. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

4. www.geologiya.ru

7-variant

Yer po'sti va mantiya

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. - Ташкент, 2007.

3. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2008.

4. www.geologiya.ru

8-variant
Daryolarning geologik ishi

Adab. 1 Toshmuhamedov. B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.

3. N.Sh.Tulyaganova. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

4. www.geologiya.ru

9-variant
Ko‘l va botqoqliklarning geologik ishi

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.

4. www.geologiya.ru

10-variant
Jins yaratuvchi minerallarning fizik xossalari

Adab. 1. К.Х.Адилханов. Минералогия. –Т.: МРИ-2017.

2. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya-dan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.

3. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –Т.: Voris, 2013.

5. www.geologiya.ru

11-variant
Dengiz yotqiziqlari

Adab. 1. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. – Ташкент. “МРИТИ” ДК, 2013.

2. Shermuhamedov T.Z. Cho‘kindi tog‘ jinslari. –T.: ToshDTU, 2011.
3. Toshmuhammedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
4. www.geologiya.ru

12-variant
Yer po'stining tebranma harakati

- Adab.
1. Toshmuhammedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 4. www.geologiya.ru

13-variant
Neft va uning hosil bo'lishi

- Adab.
1. Акромходжаев А.М. Нефтнинг хосил бўлиши ҳақида. Фан ва турмуш. №1-2, 1981.
 2. Toshmuhammedov B.T. Umumiy geologiya. -T.: Noshir, 2011.
 3. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. – Ташкент. “МРИТИ” ДК, 2013.
 4. www.geologiya.ru

14-variant
Muzliklarning geologik ishi

- Adab.
1. Toshmuhammedov B.T. Umumiy geologiya. -T.: Noshir, 2011.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
 3. Низомов А. Ўзбекистон тоғ музликлари. Фан ва технология-2016.
 4. www.geologiya.ru

15-variant
Yer osti suvlarining hosil bo‘lishi

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
 2. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 3. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

16-variant
Yerning atmosfera qobig‘i

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya.-T.: Noshir-2011.
 2. Шораҳмедов Ш. Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 4. www.geologiya.ru

17-variant
Vulqon va uning mahsulotlari

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.:Noshir, 2011.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

18-variant
Geotektonik gipotezalar

- Adab.
1. Adilov Б.Ф. Regional geologiya va geotektonika. LESSON PRESSБ 2015.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.

3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
4. www.geologiya.ru

19-variant
Yerning ichki tuzilishi

- Adab. 1. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. —Т.: Fan va texnologiyalar, 2019.
2. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
3. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —Т.: Noshir, 2011.
4. www.geologiya.ru

20-variant
Yer po‘sti va mantiya

- Adab. 1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. — Ташкент, 2005.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —Т.: Noshir, 2011..
3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
4. www.geologiya.ru

21-variant
Tog‘ jinslari yoshini aniqlashning nisbiy usullari

- Adab. 1. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —Т.: Noshir, 2011..
3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. — Ташкент, 2005.
4. www.geologiya.ru

22-variant
Yoriq hosil qiluvchi harakatlar

- Adab. 1. Chiniqulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
2. Zokirov R. Strukturalar geologiyasi va geologik xaritalash. – Toshkent, 2004.
3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
4. www.geologiya.ru

23-variant
Lyos va uning hosil bo‘lishi

- Adab. 1. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. Тошкент. “МРИТИ” ДК, 2013.
2. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
3. Toshmuhamedov B.T. Umumiylig geologiya. –T.: Noshir, 2011.
4. www.geologiya.ru

24-variant
Burma hosil qiluvchi harakatlar

- Adab. 1. Zokirov R. Strukturalar geologiyasi va geologik xaritalash. – Toshkent, 2004.
2. Chiniqulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
3. Toshmuhamedov B.T. Umumiylig geologiya. –T.: Noshir, 2011.
4. www.geologiya.ru

25-variant
Quyosh turkumidagi sayyoralar

- Adab. 1 Tulyaganova N.Sh. Umumiylig geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiylig geologiya. T.: Noshir, 2011.

3. Шорахмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

4. www.geologiya.ru

26-variant

Quyosh turkumining paydo bo'lishi gipotezalari (Djins, Kant-Laplas, Fesenkov, Smidt)

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. -T.: Noshir, 2011.

2. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. —T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. — Ташкент, 2007.

4. www.geologiya.ru

27-variant

Yer qobig'ining tuzilishi. Uning turlari (kontinent va okean qobig'lari)

Adab. 1. Соатов А. Материалар ва океанлар табиий географияси. Тафаккур-2012.

2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. -T.: Noshir, 2011.

3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. — Ташкент, 2007.

4. Шорахмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

28-variant

Magmatik tog' jinslari va ularning tasnifi (jadval)

Adab. 1. Shermuxamedov T.Z. Magmatik tog' jinslari. -T.: ToshDTU, 2010.

2. Tulyaganova N.Sh. Petrografiya. —T.: Fan va texnologiyalar, 2014.

3. Shermuhamedov T.Z., Tulyaganova N.Sh. Petrografiya. -T.: ToshDTU, 2010.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –T.: Voris, 2013.

29-variant

Metamorfik tog‘ jinslari va ularning tasnifi (jadval)

Adab.1. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –T.: Voris, 2013.

2. Shermuhamedov T.Z. Metamorfik tog‘ jinslari. -T.: ToshDTU, 2010.

3. Tulyaganova N.Sh. Petrografiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2014.

4. Toshmuhammedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya-dan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.

30-variant

Cho‘kindi tog‘ jinslari va ularning tasnifi (jadval)

Adab. 1. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. – Ташкент. “МРИТИ” ДК, 2013.

2. Shermuxamedov T.Z. Chokindi tog‘ jinslari. -T.: ToshDTU, 2011.

3. Toshmuhammedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya-dan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya (I qism). –T.: Voris, 2013.

31-variant

Vulkanizm va vulqon turlari

Adab 1. Toshmuhammedov B.T. Umumiy geologiya. T.: Noshir, 2011.

2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

4. www.geologiya.ru

32-variant

Magmatik tog‘ jinslarining yotish shakllari (fokkolit, bottolit, shtok, lakkolit...)

- Adab.
1. Shermuxamedov T.Z. Magmatik tog‘ jinslari. -T.: ToshDTU, 1993.
 2. Xolismatov A.X., Zokirov R.T. Strukturalar geologiyasi va geologik xaritalash. -T.: ToshDTU, 2004.
 3. Chiniquulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
 4. Tulyaganova N.Sh. Petrografiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2014.

33-variant

Atmosfera va uning tuzilishi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiylar geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

34-variant

Nurash jarayonlari (mekanik va kimyoviy nurash)

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiylar geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. Toshmuhamedov B.T. Umumiylar geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

35-variant
Shamolning geologik ishi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 4. www.geologiya.ru

36-variant
Daryoning geologik ishi. (eroziya, transportirovka va akkumulyasiya)

- Adab.
1. Шорахмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. B.T.Toshmuhamedov. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

37-variant
Daryo vodiysining rivojlanish bosqichlari

- Adab.
1. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 3. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

38-variant
Terassalar xili (akkumulativ, erozion, sokol)

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.

4. www.geologiya.ru

39-variant
Ko'l va botqoqliklarning genetik tiplari

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.

4. www.geologiya.ru

40-variant
Botqoqliklarning geologik ishi

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.

2. Қурбонов А. Геология. Ўқув қўлланма – 1992.

3. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. - Т.: Ўзбекистон, 2002.

4. www.geologiya.ru

41-variant
Yerning kimiyoiy tarkibi

Adab. 1. Адилханов К.Х. Минералогия. –Т.: МРИ-2017.

2. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya-dan amaliy mashg'ulotlar. Uslubiy qo'llanma. –Toshkent, 2016.

3. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. — Т.: Ўзбекистон, 2002.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl va tarixiy geologiya. (I qism). –Т.: Voris, 2013.

5. www.geologiya.ru

42-variant

Yer va meteoritlarning kimyoviy tarkiblarini solishtirish

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. — Т.: Ўзбекистон, 2002.
 3. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. -T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

43-variant

Minerallarning fizik xossalari (rang, shaffoflik, og‘irlilik)

- Adab.
1. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –T.: Voris, 2013.
 2. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. — Т.: Ўзбекистон, 2002.
 3. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiyadan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.
 4. www.geologiya.ru

44-variant

Minerallarning kimyoviy tasnifi (sof elementlar, sulfidlar, sulfatlar, oksidlar, galogen birikmalar, karbonatlar, fosforitlar va silikatlar)

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiyadan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.
 2. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. — Т.: Ўзбекистон, 2002.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya. (I qism). –T.: Voris, 2013.
 4. www.geologiya.ru

45-variant
Tog‘ jinslarining burma shaklida yotishi

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 200.
 2. Xolismatov E.X., Zokirov R.T. Strukturalar geologiyasi va geologik xaritalash. -Т.: ToshDTU, 2004.
 3. Chiniquulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
 4. www.geologiya.ru

46-variant
Tog‘ jinslarining singan holatda yotishi (dizyunktiv dislokatsiya)

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Xolismatov E.X. Zokirov R.T. Strukturalar geologiyasi va geologik xaritalash. TDTU, 2004.
 3. Chiniquulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
 4. www.geologiya.ru

47-variant
Yer va tog‘ jinslarining nisbiy yoshini aniqlash usullari

- Adab.
- 1 Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –Т.: Noshir, 2011.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –Т.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 4. www.geologiya.ru

48-variant
Yer va tog‘ jinslarining mutlaq (absolyut) yoshini aniqlash usullari

- Adab.
1. Шорахмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

2. Қурбонов А. Геология. Ўқув қўлланма – 1992.
3. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
4. www.geologiya.ru

49-variant

Yer sharida suvning aylanma harakati va uning energiyasi

- Adab.
1. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. Тошкент. “МРИТИ” ДК, 2013.
 2. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 3. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 4. www.geologiya.ru

50-variant

Vaqtincha oqar suvlaring ishi (prolyuvial yotqiziqlar)

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 4. www.geologiya.ru

51-variant

Atmosferaning issiqlik balansi

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. Ташкент - 2007.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 4. www.geologiya.ru

52-variant

Dengiz suvining kimyoviy tarkibi va fizik xususiyati

- Adab.
1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 4. www.geologiya.ru

53-variant

Dengizdagи yemirilish jarayonlari

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2010.
 2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.
 3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 4. www.geologiya.ru

54-variant

Dengiz cho‘kindilari (shelf, batial, abissal cho‘kindilar)

- Adab.
1. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси.– Ташкент. “МРИТИ” ДК, 2013.
 2. Shermuxamedov T.Z. Chokindi tog‘ jinslari. -T.: ToshDTU, 2011.
 3. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya-dan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.
 4. Tulyaganova N.Sh. Umumiy va tarixiy geologiya (I qism). –T.: Voris, 2013.

55-variant

Muzliklarning geologik ishi. Qadimgi muzliklar

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. -T.: Noshir, 2011.

2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.

3. Низомов А. Ўзбекистон тоғ музликлари. Фан ва технология-2016.

4. www.geologiya.ru

56-variant

Dengizning tuzilishi (shelf, batial, abissal zonalar)

Adab. 1. Шермухамедов Т.З. Чўқинди жинслар петрографияси.– Ташкент. “МРИТИ” ДК, 2013.

2. Shermuxamedov T.Z. Chokindi tog‘ jinslari. -T.: ToshDTU, 2011.

3. Toshmuhammedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiylar geologiyadan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.

4. Tulyaganova N.Sh. Umumiylar va tarixiy geologiya (I qism). –T.: Voris, 2013.

57-variant

Yer osti suvlarining tasnifi va kimyoviy tarkibi

Adab. 1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.

2. Toshmuhammedov B.T. Umumiylar geologiya. –T.: Noshir, 2011.

3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Ташкент, Ўқитувчи, 1980.

4. www.geologiya.ru

58-variant

Dengizlar, daryolar va yer osti suvlarining kimyoviy tarkiblarini solishtirish

Adab. 1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюцион геология. – Ташкент, 2007.

2. Toshmuhammedov B.T. Umumiylar geologiya. –T.: Noshir, 2011.

3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. –Ташкент, Ўқитувчи, 1980.

4. www.geologiya.ru

59-variant
Yer osti suvlarining geologik ishi

- Adab. 1. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —T.: Noshir, 2011.
 3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. —Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 4. www.geologiya.ru

60-variant
Artezian suvlari

- Adab. 1. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —T.: Noshir, 2011.
 3. Назаров М.З. Инженерлик геологияси. —Тошкент, Ўқитувчи, 1980.
 4. www.geologiya.ru

61-variant
Zilzila. Zilzilalarning Yer sharida tarqalishi

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —T.: Noshir, 2010.
2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. — Ташкент, 2005.
 3. Абдуллабеков Қ.Н. Зилзиладан сақланиш мумкинми? —Т.: Ўзбекистон, 1992.
 4. www.geologiya.ru

62-variant
Zilzilaning sabablari va xillari (o'pirilish, vulkanik, tektonik)

- Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. —T.: Noshir, 2011.
2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. — Ташкент, 2005.

3. Абдуллабеков Қ.Н. Зилзиладан сақланиш мүмкінми? –Т.: Ўзбекистон, 1992.

4. www.geologiya.ru

63-variant

Zilzila oqibati. Zilzilani bashoratlash usullari

Adab. 1. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.

2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –Т.: Fan va texnologiyalar, 2019.

3. Абдуллабеков Қ.Н. Зилзиладан сақланиш мүмкінми? –Т.: Ўзбекистон, 1992.

4. www.geologiya.ru

64-variant

Magma differensiyasi to‘g‘risida tushuncha

Adab. 1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –Т.: Noshir, 2011.

2. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.

3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

4. www.geologiya.ru

65-variant

Sayyoralarning paydo bo‘lishi haqidagi Kant-Laplas gipotezasi

Adab. 1. Курбонов А. Геология. Ўқув кўлланма – 1992.

2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –Т.: Noshir, 2011.

3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.

4. www.geologiya.ru

66-variant

Sayyoralar paydo bo‘lishi haqidagi Shmidt gipotezasi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

67-variant

Sayyoralar paydo bo‘lishi haqidagi Fesenkov gipotezasi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

68-variant

Yer po‘stini rivojlanishi haqidagi Vegener gipotezasi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

69-variant

Yer po‘stini rivojlanishi haqidagi Pavlov gipotezasi

- Adab.
1. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. Fan va texnologiyalar nashriyoti - 2019.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

70-variant

Yer po'stini rivojlanishi haqida Bemmelen gipotezasi

- Adab.
1. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 2. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

71-variant

Yerning rivojlanishi haqida Usov gipotezasi

- Adab.
1. Курбонов А. Геология. Ўқув қўлланма – 1992.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

72-variant

Yerning rivojlanishi haqida Belousov gipotezasi

- Adab.
1. Курбонов А. Геология. Ўқув қўлланма – 1992.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

73-variant

Yerning rivojlanishi haqida Bondarchuk gipotezasi

- Adab.
1. Курбонов А. Геология. Ўқув қўлланма – 1992.
 2. Toshmuhamedov B.T. Umumiyl geologiya. –T.: Noshir, 2011.
 3. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
 4. www.geologiya.ru

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Абдуллабеков Қ.Н. Зилзиладан сақланиш мумкинми? -Т.: Ўзбекистон, 1992.
2. Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiya. –T.: Noshir, 2011.
3. Toshmuhamedov B.T., Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiyadan amaliy mashg‘ulotlar. Uslubiy qo‘llanma. –Toshkent, 2016.
4. Tulyaganova N.Sh. Umumiyl va tarixiy geologiya (I qism). –T.: Voris, 2013.
5. Tulyaganova N.Sh. Umumiy geologiya. –T.: Fan va texnologiyalar, 2019.
6. Ахмаджонов М.О., Султанмуратов Ш.С., Махаматрахимов М.М., Набиев К.К. Геологик хариталаш. - Т.: Ўқитувчи, 1990.
7. Долимов Т.Н., Троицкий В.И. Эволюционная геология. – Ташкент, 2005.
8. Zokirov R.T., Toshmuhamedov B.T. Umumiy geologiyadan laboratoriya mashg‘ulotlari bo‘yicha uslubiy qo‘llanma. — Т.: ToshDTU, 2000.
9. Исломов О.И., Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий геология. - Т.: Ўқитувчи, 1971.
10. Фатхуллаев Ф.А., Хусанов С.Т. Тарихий геология ва палеонтология асослари. — Т.: 2004.
11. Холматов А.Х., Султанмуротов Ш. Умумий геологиядан амалий машғулотлар. — Т.: Ўзбекистон, 2002.
12. Xolismatov A.X., Zokirov R.T. Strukturalar geologiyasi va geotektonik izlanishlar. — Т.: ToshDTU, 2004.
13. Шораҳмедов Ш.Ш. Умумий ва тарихий геология. — Т.: Ўқитувчи, 1985.
14. Шораҳмедов Ш.Ш., Қодиров М.Х. Умумий ва тарихий геологиядан лаборатория машғулотлари бўйича услубий қўлланма. — Т.: Ўқитувчи, 1988.
15. Қурбонов А.С. Геология. - Т.: Ўқитувчи, 1992.
16. Белоусов В.В. Структурная геология. - М.: МГУ, 1986.
17. Chiniquulov X., Xo‘jayev H.S. Strukturaviy geologiya va geologik xaritalash. – Toshkent, 2009.
18. Горшков Г.П., Якушева А.Ф. Общая геология. - М.: МГУ, 1973.

19. Михайлов А.Э. Структурная геология и геологическое картирование. - М.: Недра, 1973.
20. Павлинов В.Н., Михайлов А.Э. Пособие к лабораторным занятиям по общей геологии. - М.: Недра, 1973.
21. Павлинов В.Н. и др. Основы геологии. - М.: Недра, 1991.
22. Серпухов В.И. и др. Курс общей геологии. - М.: Недра, 1976.
23. Хайн В.Э., Михайлов А.Э. Общая геотектоника - М.: Научный Мир, 1985.
24. Шаякубов Т.Ш., Долимов Т.М. Геология и полезные ископаемые Республики Узбекистан. - Т.: Университет, 1998.
25. Якушева А.Ф., Хайн В.Э., Славин В.П.. Общая геология. - М.: МГУ, 1988.
26. Шермухамедов Т.З. Чўкинди жинслар петрографияси. - Тошкент. “МРИТИ” ДК. 2013.

Mundarija

So‘z boshi.....	3
Kurs ishining maqsadi.....	3
Kurs ishining asosiy vazifalari.....	3
Kurs ishi mavzulari.....	4
Kurs ishini bajarish.....	4
Kurs ishini himoyasi.....	4
Kurs ishining bajarilish tartibi.....	5
Kurs ishining mavzulari.....	6
Foydalanilgan adabiyotlar.....	27

Umumiylar va tarixiy geologiya

Toshmuxamedov B.T., Tulyaganova N.Sh.

Muharrir: Sidikova K.A.